

זוהר היומי

זוהר שמות – דף מ"א ע"ב

פרשת בא

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (מ"א ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

לְאִשְׁכַּחַא עֵילָה לְיִשְׂרָאֵל, כִּינּוֹן דְּהוּה חֲמִי הָהוּא תְּבִירוֹ דְּעָרְלָה, בְּתַרִּין סְטָרִין, הוּה עָרְק וְאִתְפָּרֵשׁ מִנֵּיהּוּ.

תרגום לעברית

אם הקדוש ברוך הוא לבדו הורג, אז למה כתוב ולא יתן המַשְׁחִית, שְׁמַשְׁמַע שְׁהַמְשַׁחִית הָיָה הוֹלֵךְ, ולא הקדוש ברוך הוא? אֵלָּא וְדַאי שְׁהַקְדוּשׁ בָּרוּךְ הוּא הָיָה הוֹרֵג, וְהַמְשַׁחִית הָיָה הוֹלֵךְ לְמַצָּא עֵלָה לְיִשְׂרָאֵל. כִּינּוֹן שְׁהָיָה רוּאָה אוֹתוֹ שְׁכֻרוֹן הָעָרְלָה בְּשָׁנֵי צָדָדִים, הָיָה בּוֹרַח וְנִפְרָד מֵהֶם.

טקסט הזוהר

וְעַל דְּקָטַל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל אֵינּוֹן בּוֹכְרִין דְּהָהוּא סְטָרָא, יְהִיב בּוֹכְרִין דְּיִשְׂרָאֵל לְפּוֹרְקָנָא, דְּלֹא יִשְׁכַּח עַלֵּיהּוּ סְטָרָא אַחֲרָא עֵילָה כָּלָל, וּבְכֹלֹא נָטִיר לֹון לְיִשְׂרָאֵל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּאַבָּא עַל בְּנִין. (שמות יב) בְּבֵית אֶחָד יֵאָכֵל לֹא תוֹצִיא מִן הַבֵּית וְגו', (עיין לקמן סוף פרשת פנחס) פְּקוּדָא כ' ט דָּא, לְמִיכָל הָאִי פֶסֶח. עַל מִצּוֹת וּמְרוֹרִין,

מצות מצת כתיב. מאי האי לקבל האי, אלא לאחזאה גלותא דשכינתא עמהון דישראל, ביהוה מרירו דלהון, דכתיב וימררו את חייהם בעבודה קשה וגו'. וכד אכלין להאי פסח, לאחזאה כל האי דעבדו לון במצרים, ביהוה גלותא וביהוה שעבודא.

תרגום לעברית

ועל שהרג הקדוש ברוך הוא כל אותם בכורות של אותו הצד, נתן בכורות של ישראל לגאלה, שלא ימצא עליהם הצד האחר עקה כלל, ובכל שומר הקדוש ברוך הוא את ישראל כאב על בנים. בבית אחד יאכל לא תוציא מן הבית וגו'. מצוה כ"ט זו לאכל את הפסח הזה על מצות ומרורים. מצות - מצת כתוב. מה זה כנגד זה? אלא להראות גלות השכינה עם ישראל באותה המרירות שלהם, שכתוב וימררו את חייהם בעבודה קשה וגו'. כשאוכלים את הפסח הזה, להראות את כל מה שעשו להם במצרים באותה גלות ובאותו שעבוד.

טקסט הזהר

מה כתיב ועצם לא תשברו בו, לאחזאה ביה קלנא, ובכל אינון טעוון דמצראי. דהא גרמין הוו רמאן בשוקא, ואתו כלבי ויהו גררי לון מאתר לאתר, ודא קשיא לון מכלא, דהא גרמי אינון תקונא דגופא, ודמי לגוונא אחרא, וישראל רמאן לון בשוקא אורח קלנא, ועל דא כתיב ועצם לא תשברו בו, אתון לא תשברון, אבל כלבי הוו אתיין ומתברין ליה.

תרגום לעברית

מה כתוב? ועצם לא תשברו בו, להראות בו קלון, ובכל אותם אלילי מצרים. שהרי היו זורקים בשוק את העצמות שלו, וכאו הכלבים וגררו אותם ממקום למקום, וזה היה קשה להם מהכל, שהרי העצמות הן תקון הגוף, ודומים לגון אחר, וישראל זרקו אותם לשוק בדרך קלון, ולכן כתוב ועצם לא תשברו בו. אתם לא תשברו, אבל הכלבים היו באים ומשברים אותו.

תו, מצרתי הו' אתיין לבתר, והו' חמאן אינון גרמי דהו' נטלי כלבי מאתר לאתר, ומדקן לון, והו' מצרתי טמני לון גו עפרא, בגין כלבי דלא ישכחון לון, ודא איהו בטולה דעבודת כוכבים ומזלות, יתיר, מסטרא דלהון. ובדא קודשא בריה הוא אסתלק ביקריה, ואתכפין כל חילין אחרנין, דהא כדין אתכפין יתיר, כד בטילו אשתכח מסטרא דלהון, ועל דא ישראל לא מבטלי לון, דכתיב ועצם לא תשכרו בו. (שמות יג) קדש לי כל בכור פטר רחם וגו'. פקודא דא לקדש בכור בהמה, ועם הארץ צריה תרין מילין, חד דיהא פדוי מתחות שלטנותא דיצר הרע, דאיהי אדון דיליה, כגוונא דאמר יעקב לעשו, (בראשית לג) יעבר נא אדני לפני עבדו. בהאי עלמא. אדון מצד חובין דנפישין על גופא, כמה דאוקמוה, חייבא, יצר הרע שופטו. זכאה, יצר הטוב שופטו. בינוני זה וזה שופטו. בינוני אח דיצר הרע, ואח דיצר הטוב, אחי יהי לה אשר לה.

תרגום לעברית

עוד, המצרים היו באים אחר כך והיו רואים אותם עצמות שהיו לוקחים הפלבים ממקום למקום ושוכרים אותם, והיו המצרים טומנים אותם בעפר, כדי שהפלבים לא ימצאו אותם, וזהו בטול של עובדי כוכבים ומזלות יותר מהצד שלהם. ובזה התעלה הקדוש ברוך הוא בכבודו ונכפו כל הכחות האחרים, שהרי אז נכפו יותר, כשהבטול נמצא מהצד שלהם, ולכן ישראל לא בטלו אותם, שכתוב ועצם לא תשכרו בו. קדש לי כל בכור פטר רחם וגו'. מצוה זו לקדש בכור בהמה. ועם הארץ צריה שני דברים: אחד שיהיה פדוי מתחת שלטון היצר הרע, שהוא אדונו, כמו שאמר יעקב לעשו (בראשית לג) יעבר נא אדני לפני עבדו, בעולם הזה. אדון מצד העוונות, שהם רבים על הגוף. כמו שבארוה, רשע - יצר הרע שופטו. צדיק - יצר הטוב שופטו. בינוני - זה וזה שופטו. בינוני הוא אח של יצר הרע ואח של יצר הטוב. אחי יהי לה אשר לה.

וכד זכּוון נפישין, רוחא תבר תרין משמרות, דחמור נוער, כלבים צועקים, וסליק למשמרת דשחר, דביה אדם ואתהדר בר נש אדון, הדא הוא דכתיב, (בראשית לב) ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה, וסליק לדרגא דאדם, דאתמר ביה, (בראשית א) ורדו בדגת הים ובעוף השמים וגו', (בראשית ט) ומוראכם וחתכם וגו'.

תרגום לעברית

וכשרבות הזכיות, הרוח שובר שתי משמרות - של חמור נוער, וכלבים צועקים, ועולה למשמרת השחר שבו האדם, וחוזר האדם להיות אדון. זהו שכתוב (שם לב) ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה. ועולה לדרגת אדם, שנאמר בו (שם א) ורדו בדגת הים ובעוף השמים וגו', (שם ט) ומוראכם וחתכם וגו'.

טקסט הזוהר

וכד זכּוון בינונים, (בראשית לב) ויאבק איש עמו, זכּוון וחובין מתחבקן לאגחא קרבא. מסטרא דזכּוון, (בראשית לב) וירא כי לא יכול לו. מסטרא דחובין, ויגע בכף ירכו בגיד הנשה. נשה: לשון (בראשית מא) כי נשני אלהים את כל עמלי ואיהו לשון נשה. חד מדורא מאינון שבעה ארעאן, מאן דנחית תמן אתנשי מניה אורייתא.

תרגום לעברית

וכשהזכיות בינוניות - (שם לב) ויאבק איש עמו, זכיות וחובות מתחבקות לערף קרב. מצד הזכיות - וירא כי לא יכול לו. מצד העברות - ויגע בכף ירכו, בגיד הנשה. נשה לשון (שם מא) כי נשני אלהים את כל עמלי. והוא לשון נשה. מדור אחד מאותן שבע הארצות. מי שיוֹרד לשם, נשכחת ממנו התורה.

וּקְדָם דִּייתִי בַר נֶשׁ בְּהָאֵי עֲלָמָא וַיְפִיּוּק מִרְחֻם אֲמִיָּה, וַיֵּאבֶּק אִישׁ עֲמוֹ, דָּא גְבַרִיאֵל, בְּהָהוּא אָבֶק דְּעֶפֶר, דְּאֶתְמַר (בראשית ב) וַיִּצֶר יי' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֶפֶר מִן הָאֲדָמָה, וְאוֹלִיף לִיָּה שְׂבָעִים לָשׁוֹן. וּבְגִין דָּא, וַיִּצֶר: חַד יִצֶר הַטּוֹב, דְּאוֹלִיף לִיָּה שְׂבָעִים לָשׁוֹן. וְחַד, יִצֶר הָרַע דְּאֲבִיק עֲמִיָּה. דְּאֶתְמַר, כִּי נִגַע בְּכַף יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשָׂה, וְאִשְׁכַּח מִנִּיהַ שְׂבָעִין לָשׁוֹן, דְּאוֹלִיף לִיָּה יִצֶר הַטּוֹב.

תרגום לעברית

וּקְדָם שְׂיָבֵא אָדָם לְעוֹלָם הָזֶה וַיֵּצֵא מִרְחֻם אֲמוֹ - וַיֵּאבֶּק אִישׁ עֲמוֹ. זֶה גְבַרִיאֵל, בְּאוֹתוֹ אָבֶק שֶׁל עֶפֶר שֶׁנֶּאֱמַר (שם ב) וַיִּצֶר ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֶפֶר מִן הָאֲדָמָה. וְלִמַּד אוֹתוֹ שְׂבָעִים לָשׁוֹן, וּמִשּׁוּם זֶה וַיִּצֶר, אֶחָד יִצֶר טוֹב, שֶׁלִּמַּד אוֹתוֹ שְׂבָעִים לָשׁוֹן, וְאֶחָד יִצֶר הָרַע שֶׁנֶּאֱבֶק עֲמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר כִּי נִגַע בְּכַף יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשָׂה, וּמִצָּא מִמֶּנּוּ שְׂבָעִים לָשׁוֹן שֶׁלִּמַּד אוֹתוֹ יִצֶר הַטּוֹב.

טקסט הזוהר

וּקְדָם כָּל דָּא, נַחְתִּין עֲמִיָּה אַרְבַּעַה מִלְּאָכִין, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (תהלים צא) כִּי מִלְּאָכִיו יִצְוֶה לָהּ. אִי אֵית לִיָּה זְכוֹת אָבוֹת, חַד מִיכָאֵל, בְּזְכוֹת אַבְרָהָם. וְתַנְיִנָא גְבַרִיאֵל, בְּזְכוֹת יִצְחָק. וְתַלִּיתָא דְנַחֲת עֲמִיָּה נוֹרִיאֵל, בְּזְכוֹתָא דִּיעֲקֹב. וְרַבִּיעָא רַפָּאֵל, בְּזְכוֹתָא דְאָדָם קַדְמָאָה. וַיִּצֶר הַטּוֹב לְעִילָא מִנִּיהַ.

תרגום לעברית

וּקְדָם כָּל זֶה יִרְדּוּ עֲמוֹ אַרְבַּעַה מִלְּאָכִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (תהלים צא) כִּי מִלְּאָכִיו יִצְוֶה לָהּ. אִם יֵשׁ לוֹ זְכוֹת אָבוֹת - אֶחָד מִיכָאֵל בְּזְכוֹת אַבְרָהָם, וְהַשְּׁנִי גְבַרִיאֵל בְּזְכוֹת יִצְחָק, וְהַשְּׁלִישִׁי שְׁיֹרֵד עֲמוֹ נוֹרִיאֵל בְּזְכוֹת יַעֲקֹב, וְהַרְבִּיעִי רַפָּאֵל בְּזְכוֹת אָדָם הָרִאשׁוֹן, וַיִּצֶר הַטּוֹב מֵעֲלָיו.

וְאִי לֵית לִיה זְכוּת, אֲזִלִּי עֲמִיה ד', עֶזְרָא, מִשְׁחִית, אֶף, וְחִימָה, וְיִצְרַר הָרַע לְעִילָא מְנִיחָה, לְמִידָן לִיה לְעִלְמָא דְאֵתִי. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ, רְשָׁע, יִצְרַר הָרַע שׁוֹפְטוּ. צְדִיק, יִצְרַר הַטּוֹב שׁוֹפְטוּ. בִּינּוּנִי, זֶה וְזֶה שׁוֹפְטוּ. וּבְגִין דָּא, אִי אִיהוּ בִּינּוּנִי, גְּבָרִיאֵל דְּאִיהוּ יִצְרַר הַטּוֹב,

וְאִם אֵין לוֹ זְכוּת - הוֹלְכִים עִמּוֹ אַרְבָּעָה: עֶזְרָא, מִשְׁחִית, אֶף וְחִמָּה, וְיִצְרַר הָרַע מְעַלְיָהֶם לְדוֹן אוֹתוֹ לְעוֹלָם הַבָּא. וְלִכְן פִּרְשׁוּהָ, רְשָׁע - יִצְרַר הָרַע שׁוֹפְטוּ. צְדִיק - יִצְרַר הַטּוֹב שׁוֹפְטוּ. בִּינּוּנִי - זֶה וְזֶה שׁוֹפְטוּ. וְלִכְן אִם הוּא בִּינּוּנִי, גְּבָרִיאֵל שֶׁהוּא יִצְרַר טוֹב, וְסַמָּא לְשֶׁהוּא יִצְרַר הָרַע, זֶה וְזֶה שׁוֹפְטוּ.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.